

at Seminaristerne ere gaaede den private Vej, stjøndt de da ikke faae Deel i de Begunstigelser, der ere tilstaaede Statens Seminarier. Blandt disse Begunstigelser nævnte jeg ved første Behandling, at Afgangsexamen ved Seminarierne afholdtes af deres Lærere, medens der for de private Instituter var en særegen Examenscommission. Rigtigheden af det da Anførte er end mere bleven bestræket for mig ved at see det Andragende, der er fremlagt paa Thingets Bord fra en Lærersforsamling i Aarhus, hvori Lærerne udtale deres Klage over den forskjellige Maade, hvorpaa Examenscommissionens Prøver afholdes i de forskjellige Byer. Jeg tillod mig dengang at forespørge hos den ærede Minister, om han ikke havde paatænkt at lade den samme Examenscommission afholde Prøverne ogsaa for Seminariernes Bedkommende. Den ærede Minister indvandt, at dette ikke kunde gaae an, da Seminaristerne saa vilde blive nødt til at foretage lange Reiser for at blive prøvede, og at det stod i Strid med Forandringen ved Forlæggelsen af Examen Artium fra Universitetet til de lærde Skoler. Det forekommer mig, at disse Indvendinger ikke kunne have nogen afgjørende Vægt. Det ligger temmelig nær, at Seminaristerne ikke behøve at reise allesammen hen til eet Sted, men at man kunde lade Examenscommissionen rejse til forskjellige Steder, s. Ex. til Aarhus, Odense og Kjøbenhavn, hvorved det ikke vilde blive vanskeligt for Seminaristerne at komme hen og blive prøvede af Commissionen, og hvad den anden Indvending angaaer, er det ikke træffende at sammenligne Skolelærerexamen med Examen Artium; thi denne er jo kun en Afgangsprøve til en højere Anstalt, medens hiin er en Embedsprøve. Man maa sammenligne den med Universitetets Embedsprøver, og det er vist den ærede Minister bekendt, at der netop med Hensyn til dem har yttret sig stærke Ønsker om Examenscommissioner; i forrige Samling behandlede vi jo endog her et Forslag om en Examenscommission for det juridiske Fakultets Bedkommende. Jeg ønsker saaledes, at vi ad Aare maatte paa Seminariefondens Budget see Posten under Nr. 9 til Statsseminariernes Examensudgifter bortfalde, og derimod see Posten under

Nr. 15 til en Skolelærerexamens Afholdelse forhøjet med det fornødne Beløb, for at saadanne Prøver kunde afholdes paa forskjellige Steder i Landet saavel for private Seminarier, som for dem, der ere udgaaede fra Statens Seminarier.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det er ganske rigtigt, at dette Seminarium eier den Bygning, hvori Seminaristerne undervise. Det Samme er Tilfældet med Jonstrup. Andre Steder derimod bruges Kommunefskolen dertil, s. Ex. i Vellinge. Jeg troer, at det Samme er Tilfældet i Lyngby; hvorledes det er i Ranum, erindrer jeg sandelig ikke i Diebliffet. Der vil fra Ministeriets Side egentlig ikke være Noget til Hinder for at lade de samme Mænd examinere ved den private Skolelærerexamen hvert Aar, men man maa erindre, at det vil være forbundet med store Bekostninger og megen Uvilighed. Man maa lidt anvende hele sin Indflydelse for at faae Folk til at reise over til den anden Provinds for at examinere og spille Tid dermed. Selv om Bedkommende gives Diceter, tage dog Folk nødvendig saaledes ud af deres daglige Stilling. Jeg har søgt at faae saamange faste Elementer dertil som muligt. Jeg har af den Grund undertiden maattet forlægge Examens Afholdelse til en tidligere eller en senere Tid, paa hvilken det var lettere at faae flere af de samme Personer til at examinere, men desuagtet er det nødvendigt, at der er nogen Værling, hvorved en ganske sikkert noget forskjellig Bedømmelse bliver mulig. — Jeg har imidlertid oplevet det Tilfælde, at den samme Person er falden igjennem alle tre Steder, hvilket beviser, at der dog i visse Henseender er Overeensstemmelse i Bedømmelsen. At tage Examinerne bort fra Seminarierne selv vilde være usundt; — det vilde efter min Opfattelse være uforstandigt at lade Eleverne prøve af Andre end Seminariets Lærere. Hvis det forholdt sig saa, at Tilgangen til det private Seminarium — og jeg glæder mig over, at det har en saa stærk Tilgang, og haaber, at det vil bære de skjønneste Frugter — havde medført en tilsvarende Afgang fra Seminarierne, kunde den ærede Rigsdagsmands Slutning be-